

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Hirdetéseket a szerkesztőség és a kiadóhivatal
méréselt árakon vess fel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Mátyás király-ér 8.
Telefon-szám 184.

Felső szerkesztő: FODOR KARDOLY

Előfizetési árak:
Félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.
Vidékra félévre 14 korona.
Egyes szám ára 12 fillér.

A mozikat

városi tulajdonnak akarja a kormány kisajátítani. Törvényben akarják kimondani, hogy két év múlva minden mozijog átmev a városok és községek tulajdonába és azután mozikának a városok, vegyék a mozikat házi-kezelésbe. Nem akarjuk a kisajátítás jogosságát, vagy jogosulatlanságát vitatni. Elvégre az állam azt is kimondhatja, hogy ezután minden vaskereskedés, minden fűszerüzlet, minden parkoló kovács-műhely állami tulajdon lesz és a háború alatt jól jövedelmezőnek bizonyult üzletet és foglalkozást államosít. Az államnak mindenhez joga van és most nem is akarunk erről beszélni. Nem. Másról. Arról, hogy vajjon a magánkézből üzleti élelmességgel fejlesztett, jól jövedelmező vállalkozás a város kezében is jó üzlet marad-e? A magánvállalkozó a saját igazgatója, titkára, pénztárosa, plakátragasztója, mindenese. A város igazgatót, pénztárost, ellenőrt, titkárt, meg tudja isteni mi-mindenféle alkalmazottat kénytelen tartani.

Sokig hívei voltunk a városi üzemek házi kezelésének, de a háború megtanított, hogy akta elintézésével nem lehet üzletet vezetni, a legalkalmasabb hivatalnok sem való üzletvezetőnek. A gázgyár megváltásáról is úgy véljük, hogy a megváltás után nem jöhet a házi kezelés. (Erről különben máskor beszélünk.)

Ha az állam tényleg ráteszi a kezét a mozikra és azt akarja a városoknak jövedelmi forrásnak adni, akkor a legokosabb, ha a város nem veszi a mozikat kezelésbe, hanem kiadja a jogot vállalkozóknak bérbe. A magánvállalkozó jobb mozis lesz, mint a város. Ha tehát rákerül a sor, hogy a város tulajdonába menjenek át a mozik, a leghelyesebb eljárás az lesz, ha a mozi-jogot bérbeadjuk.

Offenzivánk az olaszok ellen.

Genf. Francia lapok írják, hogy az osztrák-magyar tüzegek Treviso, Passano, Chioba és Assalotti elleni tüzelését az olasz és francia tüzérség hiába kísérelte meg leküzdöni. A francia tüzérsége éppen úgy, mint az olaszoké óriási számbeli fölényvel tüzelő osztrák-magyar tüzérséggel kerültek szembe, amely ellen minden küzdelmük hiabavalónak bizonyult.

A Corriera jelenti, hogy az osztrák-magyar hadsereg német példát követett az egész offenzíva során. Az osztrák-magyar csapatok egy pillanatra sem engedték kihasználatlanul az elért sikereket. Az üldözésnél is úgy, mint a németek, fáradhatatlanul követték az olasz csapatokat.

A D. Telegraph közli, hogy a monarchia az olasz offenzívánál 58-59 hadosztály felett rendelkezett és ebből 29-et vetett hareba.

Tisza Károlyi ellen.

A képviselőház mai ülésén beterveztette Barta Ödön a katonai ellátásról szóló javaslat jelentését. Az indemnitáshoz elsőnek Tisza István gróf szólott. Tisza foglalkozik Andrássy Gyula gróf nyílt levelével, amelyről azt állítja, hogy elterdítve állítja be a tényeket. A munkapárt mindig hajlandó volt a megegyezésre. Elismeréssel szól Wekerle Sándorról, aki elhárította a megegyezés akadályait és így meg lehetett valósítani a tisztes választási törvényt Kifogásolja a főispánok eljárását a felmentések körül (Oriási ellenmondások: A munkapártnak nincsen joga erről beszélni!) A rekvirálások ellen is kifogásai vannak. Felszólítja a kormányt, hogy nagyobb gondot végezzenek a rekvirálásokat és ne alkalmazzanak katonai erőket. Élesen kikel gróf Károlyi Mihály és pártja ellen, annak németellenes agitációi miatt. Azt a kérdést intézi a kormányhoz, hogy meddig tőrjük még ezt a játékot?

A bécsi kenyérbajok.

Bécs. A kenyérvótónak felére való leszállítása Bécsben nagy elkeseredést szült. A lakosság az utcákon csoportokba verődve tárgyalja az esetet. A leszállítás miatt kisebb rendzavarások voltak. A községi képviselő testület ülésén Weiskircher polgármester beszámolt arról, hogy Ludendorff, a német cancellár, Windischgrätz magyar miniszter és a bajor miniszterelnök sajnálattal kijelentették, hogy nem segíthetnek a bajon. A hatóság falragaszon hívja fel a lakosságot, hogy nyugodtan viselkedjék. Fialat koruak csoportokba verődve apróbb rendzavarásokat követtek el. Néhány vihámos kocsi megdöbáltak.

A munkások felhívják a kormányt, hogy lépjenek tárgyalásokba az annexió és kárpótás nélküli béke érdekében. A vezetőség felhívja a munkásságot, hogy tartózkodjék a rendzavarástól.

Kormányok bukása.

Genf. Clemenceau francia miniszterelnök bukása minden órában várható. Utóda Briand lesz.

Szófia. A király Malinovot bízta meg koalíciós kormány alakításával.

Jön a választójogi vita.

A képviselőház mai ülése előtt megállapodott a miniszterelnök Szász elnökkel, hogy a választójogi javaslat tárgyalását a jövő héten megkezdik.

A német offenzíva.

Bern. A Tagesanzeiger jelenti, hogy a német támadás ékeinek élé Compiègne előtt torlódt össze. Lehetőségek, hogy az Aisne és Marne között a szövetséges csapatok újabb összelitkezésbe kerülnek a németekkel. Reims városára a német lövedékek egész zápora hullik. A németek gyakori légitámadásából azt kell következtetni, hogy az offenzívának egy új szakasza előtt állunk.

Genf. Párisi jelentés szerint katonai mértékadó körök el vannak arra készülve, hogy a nyugati fronton meginduló harcok alkalmával a flotta is részt fog venni a küzdelemben.

Foch tábornok tartalékai elfogytak, ami már abból is következtethető, hogy a legutóbbi harcokban kimerült csapatokat vetett hareba.

A meghiusult francia ellenoffenzíva.

A Daily Telegraph párisi levelezője távirati úton elküldte lapjának a parlament részéről a frontra küldött annak a bizottságnak jelentését, amely a franciák kudarcba fullt ellenoffenzívájának idajén a harcólőron volt. A jelentésből kitűnik, hogy a semmibe vesztett francia támadást a legnagyobb stílus ellenoffenzívának szánták. A tüzérségi előkészítés rövid ideig tartott ugyan, de a politikusok állítása szerint rettentese erejű volt s hét kilométernyi mélységben irányult a német vonalak ellen. A támadást, amelyet számos tank támogatott, a franciák előhadosztályai hajtották végre.

Compiègne lángokban áll.

A Telegrafen-Kompagnie jelenti, hogy a Reutter-iroda párisi híradása szerint Compiègne az ellenség tartós tüzelése folytán lángokban áll. Sok haznegyedet gránátok találtak el.

A termésrendelet és a városok.

Megjelent a végen várt termésrendelet. Ismerletünk, az hiszen, felesleges. Minden fővárosi lap majdeim egész terjedelmében közölte s így az újság olvasó közönségnek módjában volt azt elolvasni. Mi a bosszúrendeletből csak egyetragadunk ki. Azt a részt, amely a városnépet érdekli. Nevezetesen azt a részt, amely mellett felmerül a kérdés: Mennyit kapunk és hogyan jutunk kenyérhez? Talán nem is annyira itt van a főny, mint inkább azon kérdésen, hogy hogyan miképpen jutnak kenyérhez.

A kormány a vásárlást nem engedte meg. Minden szem gabonának a Haditermény részvénytársaság kezén kell keresztül mennie. Tebát a fogyasztó közönég nem fordulhat közvetlenül a termelőhöz, hanem a Haditermény részvénytársasághoz kell fordulnia, ha kenyeret akar. Ennek az intézkedésnek meg van az az előnye, hogy nem lesznek meg azok a csúf visszaélések, mint voltak tavaly, sem lesz meg a gabona uszora, de viszont megvan az a hátránya, igen nagy hátránya, hogy a közönség teljes bizonytalanságban van afelől, hogy vajjon beszerzhető-e egész esztendőre kenyérszáükségletét, avagy nem. A Haditermény megtanított bennünket arra, hogy ne örüljünk hogy az ő gondoskodását hiterjesztették az egész ország népére. Olyan nyakatekert imékedéseket láttunk tőle, hogy egy kissé félve kell gondolni arra, hogy az egész ország ezeknek a harca intézkedéseknek legyen kitéve. Láttuk már, hogy Bajának Brassóból és Aradnak Bajáról utáltak ki lisztet. Láttuk már, hogy a bajai malomok tele voltak liszttel és a bajai külallatára utalt nép azért nem juthatott kenyérhez egész héten át, mert a Kenényből kiutalt liszt nem érkezett meg és viszont innen vigam szállítottak Tepolyára lisztet.

Már most az a kérdés mered elénk, hogy hogyan látják el a közönséget liszttel? Mészt nyujtanak a közönségnek arra, hogy gabonáját beszerzehesse, maga öröltethesse és egész esztendői száükségletét beszerzehesse, vagy pedig oda állítja a külallatmenési miniszter és a haditermény az egész város népet válogatás nélkül a hatóságai lisztesboltok elé.

Hiszem a delogban peresse, az volna igazságos, hogy az ország népe egyforma bánásmódban részesüljön, csak hogy menta Isten, hogy mindeki közellátásra legyen utalva.

Ma még nem áll előttünk tisztában, hogyan is lesz a kenyérünkkel, azt se tudjuk, annyit kapunk-e, mint tavaly (ami elég szűs falat volt), vagy kevesebbet, hogy meg kell-e osztanunk kis falatkákat másokkal is, de azt elvárja a város közönsége, hogy a hatóság mindent elkövessen, hogy váljék lehetővé az, hogy aki csak teheli, akinek módjában van, az szerzehesse be egész évi kenyérszáükségletét. Sőt oda kell hatni a városnak, hogy azokat is hozzájuttassa egész évi kenyérükhöz, akiknek erre nincsen meg az anyagi erejük. Massznak oda, hogy minél több ember legyen ellátva, minél kevesebb legyen a küszöllésére utalva

A nemzet napszámosai,

a tanítók, a tanárok, a minden szellemi munkások legrosszabbul fizetett tagjai végre végre leküzdötték hagyományos szűnségüket és kilépni merészkedtek a háború keserves nyegedik esztendőjébe. Hogy az iskolák fentéről az ő főmunkásságuk gazdái csak morssáka juttatnak nekik, hat a szabad, a pihenésre szánt idejük mennyiségét akarják némileg jobban fizetetté. Még mindig messze vannak attól, hogy megköszönésükkel is azon kérészet, melyet az ipari munkások kapnak. De teljesen jogosnak méltányosnak találjuk, hogy azaz, ki abban a kellemes kelyetben van, hogy gyermekeit okleveles polgári iskolai, vagy középiskolajai tanári erő által külső tanítathatja, bizonyára egy pillanattig sem fog gondolkodásba esni azon, hogy érdemese-e ezen megelégedő, frasztó, idegölő és a legtöbb esetben ardu dűnyű munkáért, most a háború hegyedik sötét esztendőjében az eddiginél méltányosabb díjat fizet, mely összeg emelés nem eszeszeressé, nem eszeszeressé sőt még csak nem is eszeszeressé az eddigi fizetett éradójának, — legföljebb kétszeressé. Mi csak rávöröszölhetjük a tanárságot, hogy megtegye az első lépést ahhoz, hogy nehéz, felkölmeretes külső munkájáért — a viszonyokhoz mérve még mindig igen esekély, — de mégis az eddiginél méltányosabb díjazásra tart nagyon is jogosult igényt.

Szombaton

Károly-bakák

filmrészlete 3 felv. Betétdalt éneklő MÉSZÁROS SÁNDOR

az Urániban.

H I R E K.

Egy színtársulat

akar Bajára jönni, hogy itt megkezdje a működését. Egy színtársulat kér játék engedélyt a várostól. Hogy milyen az a társulat? Elsőrangú, hatdaru? Másodrangú. Ha megfogja a tanulóinkat, his nem teszi be a lábát a városba. Hol akar játszani. Gondol-e arra, hogy hol? Nincsen itt hely, ahol színházi előadásokat lehetne tartani. Hiszen nincsen ebben a városban egyetlen terem, ahol egy közönségnél kisebb társulat felülhetné a tanuját.

Szögyen, de való, hogy akár-melyik nagy magyar faluban inkább helyezkedhetik el egy színtársulat, mint minátunk. Ide egyelőre színtársulat nem jöhet be, csak cirksuz. Ez magával hozza és felüli a színtársulteret, megtartja előadásait és odébb áll.

A színelőzői bizottság a napokban beszél és határoz afelől, hogy adjon-e a színtársulatnak játék engedélyt, vagy se: Ha egy kis emberes társulat van a bizottságban és nem akar, hogy egy esztendő ember Bajára jöjjön nélkülözni, hat a színelőzői bizottságban az érdekekben javasolni fogja, hogy a társulat ne kapjon előadási engedélyt. Inkább hozzanak ide cirksuzt, az talál helyet a vásártéren.

Este a vonatkerthen és az állomás előtti téren változó emberáradat hullámozik. Ide jönnek a város minden részéből a fiatalok, fiatalnők, katonák, esztendők, öreg nének és öreg bácsik. Amíg a vonatok be nem érkeznek és „Az Estet” áruú szigorú arcu néni meg nem jelenik, addig senki sem távozik, sőt szaporodik a sétálók, beszélgetők, nevetgetők száma. Egyszerre csak berobog a vonat. Mintha parancsszóra történnék, úgy szakad a vonatkertheből, az állomás előtti terele a közönség a peronra, mert most már nem kell peronjegyet váltani el van foglalva a jegyeket áruló vasutas bácsi. A vonat még meg sem áll úgy eliepi azt az utazni akaró közönség, mintha egy várat ostromolna. És valóban ostromolják is egymást. Szuronyos katonák igyekeznek a rendet fenntartani, majd az összefogdosott lógó katonákkal távoznak. „Az Estet” kiáltja el magát a szigorú arcu néni, mire egész embergomoly keletkezik körülötte. . . Fűtől akalauz, a vonat méltóságát teljesen, nagy trüszsözgéssel elindul a daloló katonákkal. Elindul egyszerre a hullámzó népsokaság is. És mire a vonat dűbörgése elhall, úras lesz a pályaudvar. Szögy.

Halálozás. Baja város ke resztelővilágának gyászosa van A bajai kereskedővilágnak egy értékes és érdemes tagja dől ki az élők sorából. Herrman Samu gabonakereskedő, munkás életének 65-ik évében, hosszú és kinos szenvedés után ma reggelre meghalt. Herrman Samu mintája volt a törhetetlen és fáradhatatlan szorgalomnak. Egész életét becsületes munkában töltötte, mindenki tisztelte és becsülte ritka, becsületes és realis kereskedői voltáért. A megboldogultat esztendőnkön délután 4 órakor helyezik örök nyugalomra. Az elhunytat három óra, usokái és nagyszámú rokonság gyászolja Halálának híre az egész városban mély és őszinte részvétet váltott ki.

Mi lesz a városi vajjal? Amikor először hallottuk, hogy jönnék vajesterek Budapestre és vajat csinálnak, úgy örültünk a híreknek, hogy jobban se kell. Azt mondták, hogy a vajmester k vajban usztalják a közönséget. Most már, hosszú várakozás után itt vannak a vajmesterek, már nem is heznek be Vasúról tejet, már vizszi is Budapestre a tejfelt és turót — és mi egyre csak azt halljuk, hogy lesz vaj. Lesz. De mikor? Azt mondják meg nekünk. Adjanak egyszer jéret helyett tényleg megkezdő vajat.

Vigyázat, csalmak. Egy olvasónk járt ma szerkesztőségünkben és egy közönséges esztendőre hívta fel a figyelmeztetést. A katonák utas nélkül kinnánk kicestéri esomagozásban levő nagy pakli pipadohányokat, esomagozókat két koronáért. Amikor a vevő a dohányt felbontja, akkor látja, hogy megcsalták, mert a kicestéri esomagozást az ügyes baka arra hazsálta fel, hogy a dohányt kicestéri belőle és helyére közönséges száraz falóvetet és fűvet esomagozt. Figyelmeztetjük a közönséget, hogy legyen óvatos, amikor a bakák vagy pakli dohányokat kinnak eladásra.

Az ártézi vízfordást beszüntette az a fuvaros, aki eddig a felsővárosrészt ellátta vízzel. Most úgy van a közönség, hogy egyáltalán nem juthat ártézi vízhez. Van olyan család, ahol van esztendő, de mégsem lehet vizért küldeni, mert a bajai ártézi kutakból nem lehet kivárni, amíg kicestéri egy kanna viz. Egy óra kell legakább is ahhoz, amíg az ember kiimádozik a Kölcsey Ferenc utcai ártézi kutból egy kanna ártézi vizet.

A szerkesztői és kiadórti felöl: FODOR KÁROLY. Szerkesztő: Dr. STERN JOZSEF. Kiadó: CORVIN NYOMDA, BAJA. Nyomatott a „Corvin”-könyvnyomda győresztélyében, 1918. június 20-án.

NYILT-TER.

rovathat követelték nem vállalhatóságát a szerkesztőség

Értesítés.

Az alulírott iskolák magán-órákat adó tanárai június 16-án tartott értekezletükön a következőkben állapodtak meg:

a) F. ó. július 1-ől kezdődőleg egy tanítási óra díjazásának minimuma egyelő 8 korona.

b) Heti 1 órának havonként 35 korona, heti 2 órának havonként 70 korona, heti 3 órának havonként 100 korona és heti 4 órának havonként 130 korona a minimális díjazása.

c) Egy tanítási órának időtartama 50 perc.

d) A tanár mulasztásából elmaradó órák pótlandók, vagy beszámíthatók; a növendék mulasztásából elmaradó órák nem pótlandók, se le nem számíthatók.

A főgimnázium, az állami tanítóképző intézet és a polgári fiú- és leányiskola magánórákat adó tanárai.

Dr. J. Ozbolt

szemorvos

rendel: d. e. 11-12
d. u. 3-4.

Vörösmarty Mihály-utca 12. sz.

Nyilvános árverési hirdetés.

Alulírott gazdaságban folyó hó 23-án, vasárnap, délután 4 órakor

40 katasztrális hold kiterjedésű**gyümölcsös**

(alma, körte, szilva, dió, meggy, stb.) idej termése árverésen kerül eladásra.

Személyes megjelenés ki várattatik.

Magyar agrár- és járadékbank részvénytársaság

Pöspökpusztai Bér gazdasága.

Vasutállomás: Dávod.

Eladó ház.

Szent Antal utca és Bathány-utca sarkán levő nagy lakóház eladó. Bővebbet: Béla, Király-utca 17. sz. alatt.

Eladó ház.

Madách Imre-utca 49. számú, 4 szoba, 4 konyha és mellék-helyiségekből álló ház — gyümölcsösudvarral — eladó. Felvilágosítást házban adnak

Allást keres

40 éves, nős, földmivesiskolát végzett, a gazdaság minden ágában jártas, mint őrszolgálatos felmentve bizonyítván időre — október 1-re állást keres. — Bővebbet: STETZ ANDRÁS, Erzsébet királyné-utca 35 szám Baja.

Házhoz szállítok kitűnő minőségű

akác-tűzifát

míg a készlet tart. Megrendeléseket átvesz: Clüek Samu, Kossuth Lajos-utca 15 szám.

Éjjeli inspekción

június 24. reggeli 7 óráig és vasárnap délután nyitva:

Dr. MAKRAY LÁSZLÓ
gyógyszertára.

50% szappant takarít meg ha mosásnál DOBIN

mosóport használ.

Kapható:
Róna József
cégnél
(Grauaug-féle ház.)

Vasárnap, e hó 16-án a déli órában

elveszett

egy db sűrű plüsch kocsi-takaró, a képezde és majolika-gyár között. A becsületes megtaláló kérik, 20 korona jutalom ellenében, e lap kiadóhivatalában átadni.

HIRDETÉSEK
jutányos Áron FELVÉTERNEK

22-én, szombaton Károly-bakák az Urániában.

Gőzfürdő-vizgyógyintézet Baja

Megnyilt a gőzfürdő vizgyógyintézete.

A vizgyógymód árai:

Hideg vizkúra	15 drb.	50 kor.	Izszapúra (pöstyéni pakkolások teljes és részletes)	6 drb.	50 korona
Félfürdő	15 "	50 "		12 drb.	90 korona
"	1 "	4 "	Sósfürdő	6 drb.	30 kor.
Szénsavfürdő	12 "	90 "	Mindenféle gyögmasszá	10 "	30 "

A vizgyógyintézetet a beteg kezelő orvosa, vagy pedig a vezető orvosok rendelése alapján lehet igénybe venni.

Dr. Pollermann Artur tiszti főorvos rendel: Szerdán és szombaton d. e. 11-12-ig a tiszti főorvosi hivatalban (Deák Ferenc u. 6 sz.)

Dr. Burtik Andor tiszti orvos helyettes a többi napokon d. u. 2-3-ig a lakásán (Toth Kálmán u. 12 sz.)

A felügyeletet a vizgyógyintézetbe felváltva mindkét orvos gyakorolja.

A BAJAI FÜGGETLEN UJSÁG

Hirdetéseinek ára:

**Házak, ingatlanok adásvétele, lakások bérbeadása,
mindenféle adás-vétel és ehhez hasonló hirdetések:**

10 szóig 6 korona — 20 szóig 8 korona. — 30 szóig 10 korona. — Ezentul 50 szóig 15 korona.

Családi értesítések:

Eljegyzési és házassági hír 15 korona. — (Minden külön értesítés helyett) ha hozzá van fűzve 20 korona.

Arverési hirdetmények és egyéb hivatalos hirdetések:

egy hasáb 40 korona — minden további megkezdett hasáb $\frac{1}{4}$ hasáb 20 korona.

Hivatalos hirdetéseknel ugyanez az árszabály.

Közgyűlési meghívó pénzügyintézeteknél vagy egyéb részvénytársaságnál 60 korona.

Mérleg hirdetés: fél oldal 160 korona — egész oldal 300 korona — két oldal 500 korona.

Aru hirdetések:

Egész oldal 300 korona — egész hasáb 90 korona — fél hasáb 50 kor. — negyed hasáb 38 kor.
nyolcad hasáb 16 korona — Egy tizenhatod hasáb 9 korona.

„Corvin”-nyomda
BAJA, Mátyás király-tér 8. szám
Telefon 164.

Mindennemű nyomtatványok
izléses, pontos és gyors
kivitele.

Nagy nyomtatványraktár!

„Bajai Független Ujság” „Bajai Közlöny”
szerkesztősége és kiadóhivatala